

POST BELLUM, o.p.s.
PŘÍBĚHY NAŠICH SOUSEDŮ

FRANTIŠEK ČANDA

Nedej zahynouti nám ni budoucím, svatý Václave!

Zpracovali: Laura Gajdošová, Adéla Mixová, Vladimír Žejklic

Vyučující: Mgr. Taťána Lukešová

Škola: Soukromá střední zdravotnická škola Mělník, o.p.s.

V Centru seniorů Ludmila na Mělníku jsme ve středu 21. března 2018 navštívili pana Františka Čandu, abychom se seznámili s jeho zajímavým životním příběhem.

Pan Čanda se narodil 16. 9. 1931 v Prčicích, bydlištěm v Oříkově u Sedlčan ve středním Povltaví, v okrese Příbram. Celé Sedlčansko bylo pověstné obyvateli s rozhodným vlasteneckým postojem k životu. To byl případ i malého Františka.

Sedlčany v roce 1934

<http://www.fotohistorie.cz/FullFoto.aspx?photoID=18990>

*„Můj bratr dooral a vypřáh' koně.
A jak se stmívá,
věrnému druhu hlavu do hřívý
položil tiše a zaposlouchal se, co mluví kraj.
Zní zvony z dálky tichým svatvečerem
modlitba vesnic stoupá chladným šerem.
Duch země zpívá: úzkost, víra, bolest
v jediný chorál slily se a letí
k věčnému nebi.
Svatý Václave,
Nedej zahynouti
Nám ni budoucím.“*

Za Protektorátu se mu ve druhé třídě obecné školy recitace té vlastenecké básně nevyplatila.

„...Já jsem si dovolil přednést básničku o svatém Václavu, tak jsem se ukázal jako nepřítel říše, protože oni svatého Václava nemají rádi. Tak to hned druhý den vyšetřovali...“

Příslušníci nacistických jednotek SS se začali o tento vlastenecký počin zajímat. Varováním se měl stát případ popravených mužů z jednoho statku po podezření z nelegálních zabijaček, a to před zraky ostatních obyvatel Sedlčan. Pan učitel mu doporučil, aby se k recitaci přiznal.

„...Mě potom vyslýchali. Vymlátili mi zuby, a já to mám úplně vymláčený...“

Po tomto incidentu příslušníků SS s malým chlapcem čelil nejen doživotní bezzubosti, ale s celou rodinou i životní nejistotě z důvodu zabránění malého hospodářství.

„...Okupovali to Němci. Dali tam nějakého německého „usedlíka“ a my jsme tam nesměli...“

Po válce dohnal zameškaná školní léta na měšťanské škole a poté nastoupil u útvaru v Brně základní vojenskou službu.

Po válce: Portrét z fotoateliéru Sedlčany a desátník František Čanda (stojí první zleva) po roce 1950, základní vojenská služba v Brně

Rozhodující pro jeho směřování v životě byl vztah s babičkou, významnou léčitelkou a bylinkářkou. V Mělníku absolvoval s vyznamenáním Střední zahradnickou školu. Umístěnky do různých JZD (Jednotné zemědělské družstvo) téměř nevyužil. Krátce se živil jako zaměstnanec zámeckých sklepů na Mělníku.

**Střední škola,
dálkové
studium**

Rok 1958

**Třída III. - třídní
profesor: Ing. Václav
Hurych**

Bočková Ludmila
Federer Zdeněk
Hubáček Vítězslav
Kalousková Stanislava
Kettner Josef
Khol Slavomír

Petrová Eva
Pištora Vladimír
Řačák Josef
Soukup Stanislav
Tomášek Josef
Tyller Zdeněk

Rok 1962

**Třída III. A - třídní
profesor: Ing. Josef
Horák**

Čanda František
Hašková-Ptáčková
Alena
Janošek Jiří
Jílek Vilém
Keclík Miloslav

**Třída V. - třídní
profesor:**

Ing. Jaroslav Šťastný
Černý Jiří
Hutr František
Chocholová Marie
Ježek Ladislav
Kovandová Eva
Petr Jan
Píchová Bohdanka
Stodola Ladislav
Ševela Antonín
Šindelář Josef
Ťupová Olga
Vaňatová Anna

Ing. Miroslav Volf
Antušová Alena
Bělohradský Arnošt
Čapková Emilie
Černý Milan
Hlaváček Jaroslav
Hrubý Jaroslav
Chládek Otakar
Kočí Jiří
Kozumplík Stanislav
Krčmářová Vlasta
Křovina Jaroslav
Laubová Jana
Patočka Jiří
Pavlíková Libuše
Pazderský Stanislav
Roubal Bohuslav

Nejdéle pracoval v mělnické Libertě, továrně na výrobu dětských vozidel, dokonce ve funkci technického náměstka. Sice jako zarputilý nestraník dostal na čas výpověď a byl nahrazen „uvědomělým kádrem“, po určité době ho poprosili, aby opět svůj resort uvedl do pořádku.

Kancelář náměstka mělnické Liberty, asi 70. léta

Strojní průmyslovka, 1966, stojí třetí zprava

Vzdělání si doplnil večerním studiem strojí průmyslovky a jazykové školy, kde složil státní zkoušky ze čtyř jazyků: chorvatského, ruského, německého a italského. Mohl tak recitovat i cizojazyčné verše.

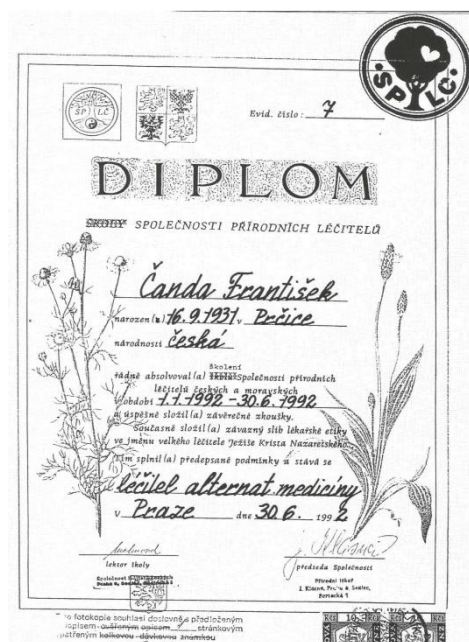
„...i třeba německé písničky jsem se učil nebo německý básničky a ruský básničky, já jsem prožil vlastně tři režimy, původní, potom Němci tady byli, potom tady byli Rusáci, kdy jsem se zase musel učit ruskému jazyku, takže umím těch básniček a písniček několik...“

*Liebe Freund,
Wie geht es mit
Lena?
Wir haben die letzte Zeit
nichts mehr von Lena
gehört.
Mit Freundlichen Grüßen.
Dr. Johan Hart*

Pozdrav z Maastrichtu od Dr. Johana Harta

(přeloženo panem Čandou: Milý příteli, jak se Vám daří, máme starost, co je s Vámi, že jste se asi rok nezval. S přátelskými pozdravy od všech. Dr. Johan Hart)

Láska k „zelené terapii“ ho dovedla až k titulu lékaře alternativní medicíny, který však v ČR neuznávají. Po odchodu do důchodu začal pěstovat léčivé byliny a věnovat se léčitelství, rozpouštění obtížných tumorů a žlučnickových kamenů. Experimentoval s tzv. biolaserem.

Kromě založení Společnosti přátel dobrého vína, byl předsedou Společnosti Viktora Dyka, na Mělníku se staral o mramorový pomník básníka a publikoval o něm články v tisku. Zasloužil se např. o nález pomníku V. Dyka na ostrově Lopud u Dubrovníku.

Stal se členem Evropské unie lékařů a léčitelů. Jazyková vybavenost mu umožnila přednášet a praktikovat po celé Evropě. O ostatních národech Evropy, které měl možnost poznat, se nevyjadřuje příliš lichotivě, proto možná jeho poselství k naší mladé generaci zní...

„...Nedát se, bojovat a vědět, že jsme Češi!...“

Nedej zahynouti nám ni budoucím, svatý Václave!

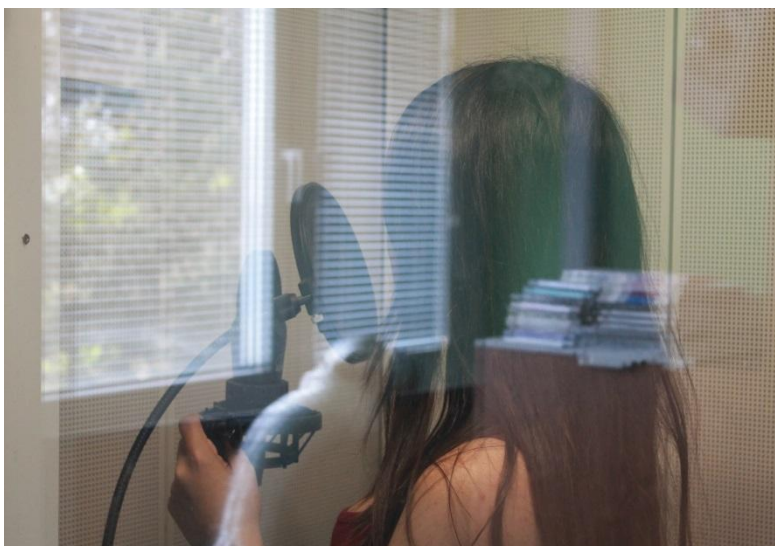

Portrét z dob studia na zahradnické škole, druhá polovina 50. let

Z NAŠÍ PRÁCE

Nahrávání pamětníka v domově Ludmila.

Natáčení reportáže v Rádiu Signál v Mladé Boleslavi

Hledali jsme i v archivu na Mělníku

Nad fotkami s panem Čandou